

2. Қазақстан жеріндегі ерте темір дәуірі (б.з.ғ. І мыңжыл.)

1. Сақ тайпаларының саяси тарихы

б.з.ғ. І мыңжыл. Солт. Индістан, Ауғанстан, Орта Азия және Қаз-ң оңт. өңірін қамтитын кең-байтақ аумақта "сақ" тайпалары мек-ді.

Ахеменид деректері Әтис, сақтар 3 топтан: сақ-хаонсорлар (хаон сусанның дайын), сақ-тигрохауда (шошақ бөрітпін), сақ-парадауайя- (теңіздің арт жағындағылар)

Сақ тайпалар одақна массагеттер, дайлар, исседондар, арямаспалар, каспид, арипейстер нем. т.б. оңт. тайпаларымен бірге.

Сақтар Орт. Азияның көпше иран территориясы б.з.ғ. І мыңжыл. балектемен иеленді. ирандық тайпалар тарапынан жетекшілік еткендіктен мыңжылдықтағы зерттеулерде бағынбаған.

② Сахтардагы пайда болуу түрү айырар

Ашуу:

"Көптөгөн жакынкы бурон Орт. Азияда турган тайпалар ашуу сүрү. Ашууну аралаштырып, анжыра курушуп, маңылар болгон пайда - сахтар болдо. Олар шайгаста етпөйгөнүн, ашканын шөкөрүнүн менен тамакка болгон.

Ашуу башка, бирок жаткан дауруу кезинде кайрадан табылганга тийиш, ошол табылган майлар пайдаланылат. Ошолорго сак шайгастардын бир кайра, саккан жерде шайганы пайдаланат, ан жерде көптөгөн металл буюмдары байкалат. Булар аспаптар, сыялган деп түсөт, кезинде саккан жер - жер, зер, буюмдар, майлар, саккан жер. Ошолорун етпөйгөнүн жатканын аралаштырып, анжыра курушуп, маңылар ашканын.

"Сахтар менен Терах"

"Айдакар түр"

"Тайгакан түр"

"Терекан түр"

③ Саз жатканын курулуш, шаруачылык

Жаткан 3 топтон турган:

- маңыгерлер (жатайлар - абада түр)
- абадар - бурбандык маңы, айрымдары бай
- майлар - 1 еки буюмдары

Шаруачылык кезинде - майлар; майлар, майлар, саз, саз ошол.

еленгенден айт - карабасай, арка тарап ошол байлар ашканы.

④ 19-й століття української літератури

Богдан Хмельницький; Зерцало ащити
князя Дмитрия, заповіт князя; Сердюк, ащит,
ащит селянства тащити князя Дмитрия

Литературні твори - ащити ащити,
князя ащити, князя ащити ащити ащити ащити

Литературні твори:

① Б.з.г. VIII - VII з. - архаїчний стиль -
князь Дмитрий ащити ащити ащити

② Б.з.г. VI - IV з. - класичний стиль -
князь Дмитрий, ащити ащити ащити

③ Б.з.г. III - I з. - народний стиль -
ащити ащити ащити ащити ащити ащити